

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep.
0032 OSLO

Vår saksbehandler
Hildegunn Gjengedal
+47 90 51 83 79

Vår dato
10.05.2023
Deres dato
25.04.2023

Vår referanse
23/00381-2
Deres referanse
22/3618-26

22/3618-26 Definisjon av egne merkevarer - invitasjon til å gi innspill

Norges Bondelag takker for invitasjonen til å kommentere definisjonen av egne merkevarer (EMV) som foreslås av Samfunnsøkonomisk analyse AS (SØA).

EMV er et viktig tema også for primærprodusenten. Gjennom EMV får dagligvarekjedene kontroll over større deler av verdikjeden, og kan bruke dette til å utkonkurrerende uavhengige merker gjennom eksempelvis kryss-subsidiering og fordelene ved å ikke betale for hylleplass eller egen distribusjon. Det blir vanskeligere for kunden å sammenligne produkter mellom butikker, og utvalget av merkevarer kan bli redusert. Vi ønsker oss bedre regulering og merking av EMV.

Det er positivt at regjeringen endelig har tatt tak i problemstillinger rundt EMV og bestilt flere utredninger. Definisjonen blir avgjørende for det videre arbeidet.

Norges Bondelag ønsker en breiest mulig definisjon av EMV. Det er bra at SØA søker å lage en definisjon som omfavner alle typer produkter i dagligvarebutikken. Men vi mener definisjonen på EMV blir for smal. Kravet om at minst 80% av omsetningen av varene under kategorien SØA bruker på EMV skal skje gjennom handelsaktører er for høyt. Utfordringene knyttet til EMV vil også oppstå om mindre enn 80% av varene omsettes i dagligvareaktørens butikker. Dagligvarekjeden er uansett eier av varen, uavhengig av hvor stor andel som blir omsatt i egen butikk.

Vi mener også at det SØA definerer som tilknyttet varemerke, eller TMV, også bør defineres inn under EMV-kategorien. Selv om varen ikke er eid av dagligvareaktøren fullt ut har de sterke bånd som gjør at problemstillingene nevnt i starten her også er relevante for disse varene. Hvis man ikke integrerer disse varene i definisjonen av EMV mister man også muligheten for å regulere, merke eller ta i bruk andre virkemidler for å bedre konkurransen. Varer i denne kategorien kan være like forstyrrende for konkurransen i handelen som de rene EMV-varene.

I tillegg er det viktig at man finner en måte å integrere kategorier som ifølge Nielsen IQ ikke enkelt lar seg måle etter dagens definisjon av EMV. Dette gjelder store og viktige kategorier som ferskt kjøtt og brød/bakevarer, frukt og grønt. Det er viktig at disse kategoriene også blir med i definisjonen, ellers blir det en betydelig underrapportering av størrelsen på EMV-andelen.

Oppsummert mener Norges Bondelag mener derfor at:

- 80%-regelen i EMV-kategorien er for smal
- TMV må integreres i EMV

Bondelagets Servicekontor AS

Norges Bondelag

- Kategorier som ikke enkelt lar seg måle etter dagens EMV-definisjon (som ferskt kjøtt, brød/bakevarer og frukt/grønt) må fanges opp i en ny definisjon av EMV

Med vennlig hilsen

Sigrun Pettersborg

Hildegunn Gjengedal